

SAMPLE EXAM

BOSTON UNIVERSITY
Department of Classical Studies
PhD Examination in Greek Translation
28 August 2020

(FOUR HOURS) Please translate TWO of the following prose passages and TWO of the verse passages into clear English. No dictionary is allowed.

1. Xenophon *Apology* 1-5.

Σωκράτους δὲ ἄξιόν μοι δοκεῖ εἶναι μεμνησθαι καὶ ὡς ἐπειδὴ ἐκλήθη εἰς τὴν δίκην ἐβουλεύσατο περὶ τε τῆς ἀπολογίας καὶ τῆς τελευτῆς τοῦ βίου. γεγράφασι μὲν οὖν περὶ τούτου καὶ ἄλλοι καὶ πάντες ἔτυχον τῆς μεγαληγορίας αὐτοῦ· ᾧ καὶ δῆλον ὅτι τῷ ὄντι οὕτως ἐρρήθη ὑπὸ Σωκράτους. ἀλλ' ὅτι ἤδη ἑαυτῷ ἠγεῖτο αἰρετώτερον εἶναι τοῦ βίου θάνατον, τοῦτο οὐ διεσαφηνίσαν· ὥστε ἀφρονεστέρα αὐτοῦ φαίνεται εἶναι ἢ μεγαληγορία. Ἐρμογένης μέντοι ὁ Ἰππονίκου ἐταῖρός τε ἦν αὐτῷ καὶ ἐξήγγειλε περὶ αὐτοῦ τοιαῦτα ὥστε πρέπουσαν φαίνεσθαι τὴν μεγαληγορίαν αὐτοῦ τῇ διανοίᾳ. ἐκεῖνος γὰρ ἔφη ὁρῶν αὐτὸν περὶ πάντων μᾶλλον διαλεγόμενον ἢ περὶ τῆς δίκης εἰπεῖν, Οὐκ ἐχρῆν μέντοι σκοπεῖν, ᾧ Σώκρατες, καὶ ὅ τι ἀπολογήσῃ; τὸν δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀποκρίνασθαι, Οὐ γὰρ δοκῶ σοι ἀπολογεῖσθαι μελετῶν διαβεβιωκένας; ἐπεὶ δ' αὐτὸν ἐρέσθαι, Πῶς; Ὅτι οὐδὲν ἄδικον διαγεγένημαι ποιῶν· ἤνπερ νομίζω μελέτην εἶναι καλλίστην ἀπολογίας. ἐπεὶ δὲ αὐτὸν πάλιν λέγειν, Οὐχ ὁρᾷς τὰ Ἀθηναίων δικαστήρια ὡς πολλάκις μὲν οὐδὲν ἀδικοῦντας λόγῳ παραχθέντες ἀπέκτειναν, πολλάκις δὲ ἀδικοῦντας ἢ ἐκ τοῦ λόγου οἰκτίσαντες ἢ ἐπιχαρίτως εἰπόντας ἀπέλυσαν; Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία, φάναι αὐτόν, καὶ δις ἤδη ἐπιχειρήσαντός μου σκοπεῖν περὶ τῆς ἀπολογίας ἐναντιοῦταί μοι τὸ δαιμόνιον. ὡς δὲ αὐτὸν εἰπεῖν, Θαυμαστὰ λέγεις, τὸν δ' αὖ ἀποκρίνασθαι, Ἡ θαυμαστὸν νομίζεις εἰ καὶ τῷ θεῷ δοκεῖ ἐμὲ βέλτιον εἶναι ἢ τῇ τελευτᾷ; οὐκ οἶσθα ὅτι μέχρι μὲν τοῦδε οὐδενὶ ἀνθρώπων ὑφείμην ἂν βέλτιον ἐμοῦ βεβιωκένας; ὅπερ γὰρ ἡδιστόν ἐστιν, ἦδειν ὀσίως μοι καὶ δικαίως ἅπαντα τὸν βίον βεβιωμένον· ὥστε ἰσχυρῶς ἀγάμενος ἐμαυτὸν ταῦτά εὑρισκον καὶ τοὺς ἐμοὶ συγγιγνομένους γινώσκοντας περὶ ἐμοῦ.

2. Herodotus, *Histories* 1.52-54.

Ταῦτα μὲν ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψε, τῷ δὲ Ἀμφιάρεω, πυθόμενος αὐτοῦ τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν πάθην, ἀνέθηκε σάκος τε χρύσειον πᾶν ὁμοίως καὶ αἰχμὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσεῖν, τὸ ξυστόν τῆσι λόγχῃσι ἐὸν ὁμοίως χρύσειον· τὰ ἔτι καὶ ἀμφοτέρω ἐς ἐμὲ ἦν κείμενα ἐν Θήβῃσι καὶ Θηβέων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Απόλλωνος. τοῖσι δὲ ἄγειν μέλλουσι τῶν Λυδῶν ταῦτα τὰ δῶρα ἐς τὰ ἱρὰ ἐνετέλλετο ὁ Κροῖσος ἐπειρωτῶν τὰ χρηστήρια εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας Κροῖσος καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθέοιτο φίλον, ὡς δὲ ἀπικόμενοι ἐς τὰ ἀπεπέμφθησαν οἱ Λυδοὶ ἀνέθεσαν τὰ ἀναθήματα, ἐχρέωντο τοῖσι χρηστηρίοισι λέγοντες “Κροῖσος ὁ Λυδῶν τε καὶ ἄλλων ἐθνέων βασιλεὺς, νομίσας τάδε μαντήια εἶναι μούνα ἐν ἀνθρώποισι, ὑμῖν τε ἄξια δῶρα ἔδωκε τῶν ἐξευρημάτων, καὶ νῦν ὑμέας ἐπειρωτᾷ εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθέοιτο σύμμαχον.” οἱ μὲν ταῦτα ἐπειρωτῶν, τῶν δὲ μαντήϊων ἀμφοτέρων ἐς τὸν αἰὶν ἄνθρωποι συνέδραμον, προλέγουσαι Κροῖσῳ, ἣν στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλύσει· τοὺς δὲ Ἑλλήνων δυνατωτάτους συνεβούλευόν οἱ ἐξευρόντα φίλους προσθέσθαι. ἐπεῖτε δὲ ἀνευχεθέντα τὰ θεοπρόπια ἐπέθετο ὁ Κροῖσος, ὑπερήσθη τε τοῖσι χρηστηρίοισι, πάγχυ τε ἐλπίσας καταλύσει τὴν Κύρου βασιληίην, πέμψας αὐτίς ἐς Πυθῶ Δελφοὺς δωρέεται, πυθόμενος αὐτῶν τὸ

πλήθος, κατ' ἄνδρα δύο στατήρσι ἕκαστον χρυσοῦ. Δελφοὶ δὲ ἀντὶ τούτων ἔδοσαν Κροίσῳ καὶ Λυδοῖσι προμαντήν καὶ ἀτελείην καὶ προεδρίην, καὶ ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ αὐτῶν γίνεσθαι Δελφὸν ἐς τὸν αἰεὶ χρόνον.

3. Lysias *Against Eratosthenes* 34-36.

Φέρε δὴ, τί ἂν, εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ ἢ καὶ ὑεῖς; ἀπειρηφίσασθε; δεῖ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, Ἐρατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδείξει, ἢ ὡς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὡς δικαίως τοῦτ' ἔπραξεν. οὗτος δὲ ὠμολόγηκεν ἀδίκως συλλαβεῖν, ὥστε ῥαδίαν ὑμῖν τὴν διαψήφισιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. καὶ μὲν δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἤκουσιν εἰσόμενοι τίνα γνώμην περὶ τούτων ἔξετε. ὧν οἱ μὲν ὑμέτεροι ὄντες πολῖται μαθόντες ἀπίασιν ὅτι ἡ δίκην δώσουσιν ὧν ἂν ἐξαμάρτωσιν, ἢ πράξαντες μὲν ὧν ἐφίενται τύραννοι τῆς πόλεως ἔσσονται, δυστυχήσαντες δὲ τὸ ἴσον ὑμῖν ἔξουσιν· ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἴσονται πότερον ἀδίκως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως. εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπονθότες λαβόντες ἀφήσουσιν, ἢ που σφᾶς γ' αὐτοὺς ἠγήσονται περιέργους ὑπὲρ ὑμῶν τηρουμένους. οὐκ οὖν δεινὸν εἰ τοὺς μὲν στρατηγούς, οἱ ἐνίκων ναυμαχοῦντες, ὅτε διὰ χειμῶνα οὐχ οἴοι τ' ἔφασαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελεῖσθαι, θανάτῳ ἐζημιώσατε, ἠγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν, τούτους δέ, οἱ ἰδιῶται μὲν ὄντες καθ' ὅσον ἐδύναντο ἐποίησαν ἠττηθῆναι ναυμαχοῦντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολογοῦσιν ἐκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτινύναι, οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι;

4. Sophocles, *Oedipus Tyrannus* 787-809

λάθρα δὲ μητρὸς καὶ πατρὸς πορεύομαι
 Πυθῶδε, καί μ' ὁ Φοῖβος ὧν μὲν ἰκόμην
 ἄτιμον ἐξέπεμψεν, ἄλλα δ' ἀθλίῳ
 καὶ δεινὰ καὶ δύστηνα προῦφηνεν λέγων,
 ὡς μητρὶ μὲν χρεῖη με μειχθῆναι, γένος δ'
 ἄτλητον ἀνθρώποισι δηλώσοιμ' ὄρᾶν,
 φονεὺς δ' ἐσοίμην τοῦ φυτεύσαντος πατρός.
 κἀγὼ ἴπακούσας ταῦτα τὴν Κορινθίαν
 ἄστροις τὸ λοιπὸν τεκμαρούμενος χθόνα
 ἔφευγον, ἔνθα μήποτ' ὀψοίμην κακῶν
 χρησμῶν ὀνειδίη τῶν ἐμῶν τελούμενα.
 στείχων δ' ἰκνοῦμαι τούσδε τοὺς χώρους ἐν οἷς
 σὺ τὸν τύραννον τοῦτον ὄλλυσθαι λέγεις.
 καὶ σοι, γύναι, τάληθές ἐξερῶ. τριπλῆς
 ὄτ' ἢ κελεύθου τῆσδ' ὀδοιπορῶν πέλας,
 ἐνταῦθά μοι κῆρυξ τε κάπι πωλικῆς
 ἀνὴρ ἀπήνης ἐμβεβῶς, οἷον σὺ φῆς,
 ξυνηντίαζον· κἀξ ὁδοῦ μ' ὁ θ' ἠγεμῶν
 αὐτός θ' ὁ πρέσβυς πρὸς βίαν ἠλαυνέτην.
 κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα, τὸν τροχηλάτην,

παῖω δι' ὀργῆς· καί μ' ὁ πρέσβυς, ὡς ὄρᾳ,
 ὄχους παραστείχοντα τηρήσας, μέσον
 κάρα διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο.

5. Sappho, Fr. 1

ποικιλόθρον' ἀθανάτ' Αφρόδιτα,
 παῖ Δίος δολόπλοκε, λίσσομαί σε,
 μή μ' ἄσαισι μηδ' ὀνίαισι δάμνα,
     πότνια, θῦμον,
 ἀλλὰ τυῖδ' ἔλθ', αἶ ποτα κατέρωτα
 τὰς ἔμας αὔδας αἰοῖσα πήλοι
 ἔκλυες, πάτρος δὲ δόμον λίποισα
     χρῦσιον ἦλθες
 ἄρμ' ὑπασδεύξαισα· κάλοι δέ σ' ἄγον
 ὄκεες στροῦθοι περὶ γᾶς μελαίνας
 πύκνα δίννεντες πτέρ' ἀπ' ὠράνωϊθε-
     ρος διὰ μέσσω,
 αἶψα δ' ἐξίκοντο· σὺ δ', ὦ μάκαιρα,
 μειδιαίσαισ' ἀθανάτῳ προσώπῳ
 ἦρε' ὅττι δηῦτε πέπονθα κῶττι
     δηῦτε κάλημμι,
 κῶττι μοι μάλιστα θέλω γένεσθαι
 μαινόλα θυμῷ· τίνα δηῦτε πείθω
 ἄψ σ' ἄγην ἐς φᾶν φιλότατα; τίς σ', ὦ
     Ψάπφ', ἀδικήει;
 καὶ γὰρ αἰ φεύγει, ταχέως διώξει·
 αἰ δὲ δῶρα μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει·
 αἰ δὲ μὴ φίλει, ταχέως φιλήσει
     κωὺκ ἐθέλοισα.
 ἔλθε μοι καὶ νῦν, χαλέπαν δὲ λῦσον
 ἐκ μερίμναν, ὅσσα δέ μοι τέλεσσαι
 θῦμος ἰμέρρει, τέλεσον· σὺ δ' αὐτα
     σύμμαχος ἔσσο.

6. *Odyssey* 19.137-62

οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
 φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων,
 στησαμένη μέγαν ἰστόν, ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
 λεπτόν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον·
 “κοῦροι, ἐμοὶ μνηστήρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
 μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὃ κε φᾶρος
 ἐκτελέσω—μή μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται—

Λαέρτη ἥρωι ταφήιον, εἰς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοή καθέλησι τανηλεγέος θανάτιο·
μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήση,
αἶ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.⁷
“ὥς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἰστόν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπεὶ δαΐδας παραθείμην.
ὥς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιοῦς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη,
καὶ τότε δὴ με διὰ δμῶας, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
εἶλον ἐπελθόντες καὶ ὁμόκλησαν ἐπέεσσιν.
ὥς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης·
νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον οὔτε τιν' ἄλλην
μῆτιν ἔθ' εὐρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
γῆμασθ', ἀσχαλάα δὲ πάις βίοτον κατεδόντων,
γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἴός τε μάλιστα
οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.